

(rajonas / miestas, mokykla)

_____ klasės (grupės) mokinio (-ės) _____

(vardas ir pavardė)

LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA KURTIESIEMS IR NEPRIGIRDINTIESIEMS

Rašytinio teksto suvokimas ir rašytinio teksto kūrimas

2016 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2016 m. birželio 6 d.

Trukmė – 3,5 val. (210 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų arba kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Rašykite **mėlynai rašančiu** parkeriu ar tušinuku aiškiai ir įskaitomai. Pieštuku ar neaiškiai parašyti atsakymai vertinami kaip neteisingi. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Pasirinkite ir **atlikite vieną iš dviejų** pateiktų rašytinio teksto suvokimo testo variantų (vienas – grožinis, kitas – negrožinis).
- Atlikdami rašytinio teksto suvokimo užduotį, atsakymus rašykite po klausimu paliktose eilutėse. Į klausimus atsakykite tiksliai ir glaustai. Jūsų atsakymai turi tilpti paliktose eilutėse. Jei neprašoma cituoti ar pateikti pavyzdžių iš teksto, **atsakymus formuluokite savais žodžiais**. Atlikdami užduotį su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apveddami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą.
- Pasirinkite ir **atlikite vieną iš dviejų** pateiktų rašytinio teksto kūrimo testo variantų.
- Atlikdami rašytinio teksto kūrimo užduotį, naudokitės juodraščiu. Jam palikta vietos užduoties sąsiuvinyje. Juodraštis nebus vertinamas. Pasilikite pakankamai laiko savo darbui perrašyti į švarraštį. **Jeigu kuri nors dalis (rašytinio teksto suvokimas ar rašytinio teksto kūrimas) bus įvertinta 0 taškų, egzaminas bus neišlaikytas.**

Linkime sėkmės!

ĮVERTINIMAS TAŠKAIS

Rašytinio teksto suvokimas	Rašytinio teksto kūrimas	TAŠKŲ SUMA
50	50	100

Vertinimo komisijos pirmininkas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

I. RAŠY TINIO TEKSTO SUVOKIMAS

(Trukmė – 80 min.)

Perskaitykite tekstus. **Pasirinkite vieną iš dviejų pateiktų tekstų ir atlikite užduotis.**

1 tekstas

Užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos teksto dalys. (25 taškai)

Pastaba. Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.

LIGONINĖJE

1. Nuo pirmadienio aš ligoninėje. Susirgau tyčia. Nežinau, kas man tada užplaukė. Buvo šeštadienio rytas. Baigėsi pavasario atostogos ir pirmadienį vėl reikėjo į mokyklą. Nesinorėjo. Kas čia ypatingo, sakysite? Visiems nesinori po atostogų į mokyklą? Žinau, žinau. Bet tas šeštadienio rytas buvo kažkoks keistas. Ir nenoras eiti į mokyklą buvo ypatingas. Pasikaitinęs vonioje, išsėlinau į lauką. Atsisegiojau striukę ir ilgai stovėjau šaltame vėjyje. Tada grįžau namo ir ėmiau laukti. Kai sekmadienio paryčiais prabudau krečiamas šalčio, supratau, kad į lauką ėjau ne be reikalo. Pirmadienį paaiškėjo, kad persistengiau. Greitosios gydytoja pasakė, kad man plaučių uždegimas ir liepė ruoštis į ligoninę. Bandžiau įrodyti, kad pasveiksiu namie. Niekas manęs neklausė. Manęs retokai klauso net tada, kai esu sveikas. Mama visiems giriasi, kad geriau už mane žino, ko man reikia. Kažkada mamos paprašiau leisti į regbį. Kitą dieną atsidūriau muzikos mokykloje.
2. Tikrai nežinau, kas man užėjo tą savaitgalį. Mokausi neblogai. Kas trečią dieną mama klausinėja savo draugių, kaip sekasi mokytis jų vaikams. Pažįstu mamą – jeigu mokyčiausi blogai, draugių apie tai neklausinėtų. Mano mama niekada neklausinėja apie dalykus, kurių mes neturime. Arba turime, bet jie labai blogi. Arba geri, bet kitų dar geresni. Apie muzikos pamokas kitų ji neklausinėja.
3. Iki tol apie ligoninę nežinojau beveik nieko. Teko pro ją pravažiuoti keletą kartų. Pilki trijų aukštų pastatai aplink asfaltuotą kiemą. Tvorą. Toje ligoninėje mirė močiutė. Ilgai ji ten gulėjo. Kartą paprašiau, kad leistų ją aplankyti. Mama pasakė, kad vaikams nereikia matyti taip sunkiai sergančių žmonių. Tėtis tylėjo. Neprieštaravau. Pirma, ginčytis su mama neįmanoma. Antra, sunku ką nors sakyti, kai tėtis tyli...
4. Suaugusieji man sako, kad turiu to-o-okią mamą. O vaikai mamos man nepavydi. Nieko keisto – vaikai retai giria vieni kitų tėvus. Saviškius dar rečiau.
Girdžiu, kaip tyliai prasiveria ir vėl užsidaro palatos durys. Kažkas tylutėliai beldžiasi. Durys vėl atsidaro ir pasigirsta neryžtingas čežėjimas. Jis nutyla mano lovos kojūgalyje. Nė neatsimerkęs žinau, kad tai – mano teta. Pro visas duris ji vaikšto labai keistai. Pirmiausia jas atidaro ir atidžiai apžiūri kambarį. Paskui uždaro ir ima... belstis. Įdomu, ar teta belstūsi, jeigu kambaryje nebūtų nė gyvos dvasios? Guliu užsimerkęs. Mulkiškai tikiuosi, kad šį kartą atėjo ne teta. Jaučiu, kaip mane neryžtingai apžiūrinėja. Jokių vilčių. Deja, tai teta. Šlykštoka jausti, kad kažkas apžiūrinėja tave gulintį. Net jeigu tai – teta. Todėl atsimerkiu.
5. Teta nusišypso ir užuot pasisveikinusi, iškelia ir bando pergalingai pakratyti maišelį. Žinau, kad jame termosas ir stiklainis, ir jaučiu, kad termose – sriuba, o stiklainyje – balandėliai. Teta atsitempė griežtą mamos nurodymą – mane pamaitinti pietumis. Kiekvieną vakarą jos telefonu aptaria, ką teta neš rytdienos pietums. Tiksliau, mama taria, o teta – klausosi. Tik mama žino, ką turiu valgyti. Įjungiu tetai skirtą drėgną dėkingumą. Moku rodyti dėkingumą. Net drėgną. Net tada, kai iš nedėkingumo norisi išdžiūti. Mamai labai patinka mano drėgnas dėkingumas. O man turi patikti tai, kas patinka mamai.
6. Kol valgau, teta vogčiomis dairosi po palatą. Prie lango guli dičkis. Jis visą laiką spaudo mobiliojo telefono mygtukus. Neįsivaizduoju, su kuo toks nevykėlis gali bendrauti. Kai ateina jo lankyti (visada tie patys surūgę vyras ir moteris), visi trys sliūkina į koridorių. Nė žodžio neištare. Atrodo, kad ir sveikinasis vienas su kitu tik išėję iš palatos. Po kokio pusvalandžio grįžta. Dičkis griūva į lovą, o jo lankytojai išgaruoja. Be žodžių, tik kažką kriukteleję.

7. Kitoje lovoje guli keistas berniukas. Kai pirmą kartą įėjau į palatą, jis gulėjo palindęs po antklode. Nesimatė nė ausų. Gulėjo nejudėdamas, todėl atrodė, kad lovoje nėra jokios gyvybės, tik antklodės kalnelis. Tačiau atnešus pietus, kalnelis sujudėjo ir iš po antklodės išlindo pasišiaušusi galva. Galvos akys kelias sekundes žiūrėjo į mane, po to jos kakta susiraukė, nosis šnirpštelėjo, ir pasirodė visas berniukas. Nemėgstu vaikų vadinti berniukais. Tačiau šis prašyte prašosi taip vadinamas. Liesas, išbalęs, permatomas. Ir keistas. Kuo? Gal tuo, kad visą laiką palindęs po antklode, gal todėl, kad kalba tarsi tyliai šlamėtų ir tik klausinėjamas gydytojų, o gal dėl to, kad jo niekas nelanko.
8. Dičkj prie lango lanko kasdien, mane – du kartus per dieną. Per pietus – teta, vakare – mama. Teta atneša pietus, mama – vakarienę. Suvalgau tetos sriubą ir balandėlius. Iki paskutinės kruopelės. Sykj pabandžiau atsisakyti pusės kotleto. Teta dūsavo tol, kol baigiau visą. Mama nedūsauja – ji pliaukšteli delnais ir pasako, kad puikiai žino, kiek turi valgyti sveikstantys vaikai. Išeidama teta kaip visada pasako:
– Vakare ateis mama. Sveik.

Pagal Gendrutį Morkūną

Klausimai ir atsakymai

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
1.	Kur vyksta veiksmas? (1 dalis)			

	(1 taškas)	---	---	---
2.	Kodėl vaikas norėjo susirgti? (1 dalis)			

	(1 taškas)	---	---	---
3.	Ką padarė vaikas, kad susirgtų? (1 dalis)			
	A. _____			
	B. _____			
	(2 taškai)	---	---	---
4.	Kaip teta dažniausiai vaikšto pro duris? Parašykite veiksmus. (4 dalis)			
	A. _____			
	B. _____			
	C. _____			
	(3 taškai)	---	---	---
5.	Paiškinkite, kaip suprantate teiginį „Jungiu tetai skirtą drėgną dėkingumą“. (5 dalis)			

	(1 taškas)	---	---	---

6. Ligonį kasdien lanko teta. Kurie iš nurodytų teiginių yra teisingi, kurie klaidingi? Atsakymą žymėkite X. (4–5 dalys)

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

<i>Teiginiai</i>	<i>Teisingas</i>	<i>Neteisingas</i>
A. Vaikui nuostabios mamos pavydi visi vaikai.		
B. Vaikas net užsimerkęs atpažįsta, kad atėjo teta.		
C. Teta nedrąsiai apžiūrinėja ligonį.		
D. Vaiko teta atneša šiltus pietus.		
E. Kiekvieną vakarą teta pasakoja mamai, ką neš vaikui valgyti.		
F. Telefonas buvo drėgnas, norėjosi, kad jis išdžiūtų.		

(3 taškai)

7. Kas kartu su vaiku guli ligoninės palatoje? (6–7 dalys)

A. _____

B. _____

(2 taškai)

8. Kas lanko dičkį? Atsakymą pagrįskite citata. (6 dalis)

(2 taškai)

9. Kas yra pagrindinis veikėjas?

(1 taškas)

10. Raskite tekste sinonimus šiems žodžiams:

A. Išėjau – _____ (1 dalis)

B. Kvailai – _____ (4 dalis)

C. Atsinešė – _____ (5 dalis)

D. Dingsta – _____ (6 dalis)

(2 taškai)

11. Kuriam funkciniam stiliui priskirtumėte šį tekstą? Pažymėkite teisingą atsakymo variantą. Paaiškinkite, kodėl taip manote.

A. Meniniam

B. Publicistiniam

C. Moksliniam

(2 taškai)

Čia rašo vertintojai

I II III

--	--	--

12. Skaitydami tekstą, surikiuokite teiginius iš eilės.
Atsakydami įrašykite teiginių raides **ATSAKYMŲ LENTELĖJE**.
Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

Čia rašo vertintojai

I II III

TEIGINIAI

- A. Vaikas stovėjo lauke, kol sušalo, susirgo plaučių uždegimu, jį paguldė į ligoninę.
B. Teta lengva atpažinti iš nedrausaus krebždėjimo.
C. Mama nekalbėdavo su draugėmis apie nemalonus dalykus šeimoje.
D. Baigėsi atostogos, tačiau į mokyklą eiti labai nesinorėjo.
E. Mama neleido aplankyti sunkiai sergančios senelės.
F. Suaugę žavisi šaunia mama, o vaikai nekalba apie savo tėvus.
G. Mama niekada nesiginčija, ji geriausiai žino, kiek turi valgyti vaikai, jeigu nori pasveikti.
H. Smulkus liesas berniukas gulėjo po antklode, nesimatė nė galvos.
I. Teta įvykdė griežtą mamos paliepimą atnešti pietus ligoniui.
K. Palatos draugas, gulintis prie lango, nuolat žaidžia telefonu.

ATSAKYMŲ LENTELĖ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(5 taškai)

Taškų suma (maks. 25)	25			
Taškų už rašytinio teksto suvokimo testą	$25 \times 2 = 50$			
GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	50			

2 tekstas

Užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos teksto dalys. (25 taškai)
Pastaba. Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.

NEPAPRASTOS VANDENS GALIOS

- Vanduo mums yra kasdienis ir įprastas dalykas, kurio visai nevertiname – kuo ramiausiai pilstome į kairę ir į dešinę. Tačiau jeigu jis netikėtai imtų ir išnyktų, štai tada ir suprastume, kokiais gyvybiškai svarbiais saitais¹ esame su juo susieti...

Vandenį naudojame kasdien pačioms įvairiausioms reikmėms: gerti, gaminti valgį, praustis, skalbti ir dar tūkstančiams kitų dalykų. Jis mums atrodo toks elementarus ir paprastas, kad net nevertas menkiausio dėmesio. Bet, kaip sakoma, unikalumas² ir slypi paprastume. Būtent taip apie vandenį sako ir šių laikų mokslas. Mokslininkai vanduo, regis, yra vienas paprasčiausių, bet ir vienas paslaptiniausių bei menkiausiai ištyrinėtų dalykų Žemėje. Kai buvo pradėtas tyrinėti, ėmė ryškėti tiesiog neįtikėtinos, galima sakyti, stebuklingos vandens savybės. Pastarojo meto atradimai visiškai sujaukė mūsų supratimą apie vandenį. Suvokėme, kad iš tikrųjų apie jį nieko nežinome. Vanduo – tarsi neatrastas pasaulis.
- Tikriausiai visi esate girdėję, o gal ir matę filmą „Didžioji vandens paslaptis“. Jame atskleisti dalykai iš tiesų pribloškia. „Vanduo gyvas, jis turi atmintį ir reaguoja į mūsų mintis bei emocijas. Taigi savo mintimis ar išgyvenimais galime paversti jį arba nuodu, arba nuostabiausiu pasaulyje gėrimu“, – apie tai kalbama šiame filme. Dar pabrėžiama, kad vandens kiekis Žemėje nekinta jau milijonus metų – jis visą laiką cirkuliuoja ratu. Kiekviename mūsų yra dalelė pirmųjų vandenyne, kuriame sukaupia informacija apie visą žmonijos evoliuciją³. Skaitydami jo įrašą apie Visatą, pasak vandenį tyrinėjančių mokslininkų, galėtume sužinoti viską – nuo jos susikūrimo iki tolimiausios ateities. Galbūt ne veltui senovėje, o kai kur ir iki šių dienų, žmonės vandenį garbino ir meldėsi jam kaip dievui.
- Apie 70 procentų suaugusio žmogaus organizmo sudaro vanduo: kraujyje cirkuliuoja net 90 procentų vandens, raumenyse – 77 procentai, o smegenyse – apie 85 procentus. Be vandens neįmanomi jokie gyvybiniai procesai: virškinimas, medžiagų apykaita, kraujo apytaka. Kitaip tariant, gyvybiškai svarbi organizmo veikla gali vykti tik tada, kai ląstelėse yra pakankamai vandens. Beje, vandens stygių pajuntame labai greitai, kai organizme pradeda trūkti vos 1 procento. Netekti maždaug 12–20 procentų vandens jau yra kritinė riba – žmogus miršta apsinuodijęs savo apykaitos produktais. Vien dėl to į vandenį vertėtų žvelgti itin pagarbiai – jis palaiko mūsų gyvybę. Jei netikėtai dingtų – jau po savaitės didesnė dalis gyvybės formų žūtų. Po kelių savaičių žalioji mūsų planeta taptų panaši į negyvenamą, beorę dykynę, nes žuvus augalams neliktų ir deguonies... Košmariška, tiesa? Tačiau skaitant šią eilutę tikriausiai tik retam šmėsteli mintis, kad kada nors tai galėtų tapti tikrove. Gamta Lietuvą dosniai apdovanojo vandens gausa. Deja, mes neįvertiname, kokie iš tikrųjų esame turtingi.
- Mūsų požemiuose teka vertingiausias pasaulyje turtas, brangesnis net už naftą ar auksą – gėlasis vanduo. Dėl įdomumo priminsime: gerti tinkamas gėlasis vanduo sudaro mažiau negu 3 procentus visų Žemės vandens išteklių. Iš jų net 2 procentai „sukaustyti“ ledynuose ir viršukalnėse. Taigi matematika paprasta: gerti vargiai telieka vos vienas procentas. Ir tai viso pasaulio žmonėms. Mokslininkų manymu, dėl vandens, tiksliau, jo stygiaus, ateityje gali užvirti didžiuliai karai. Tiesą sakant, jau dabar kai kur jaučiamas didžiulis jo trūkumas.
- Kai kurie mokslininkai teigia, kad vandenį teršiamo ne tik nesuskaičiuojama gausybe chemikalų, bet ir nešvariomis mintimis bei emocijomis. Jau minėjome apie teoriją, teigiančią, kad vanduo turi atmintį. Tiesa, visiškai neginčijamai ji neįrodyta ir skeptikų⁴ vis neigiama. Tačiau pasaulyje juk egzistuoja gausybė reiškinių, kurių neįmanoma įrodyti... Nepaisant to, mes žinome, kad jie yra.
- Taigi mokslininkai tikina, kad pastaruoju laiku žmonės tapo ypač pikti ir nepakantūs vienas kitam bei aplinkai. Į visuotinę vandens atmintį nenutrūkstamais milžiniškais srautais teka neigiama informacija. Laimė, vanduo sugeba nuo viso to iš žmonijos sugerto blogio išsivalyti. Antraip jis „išprotėtų“, iš proto išvesdamas ir visą žmoniją. Tiesa, kartais vanduo, anot tyrinėtojų, jau nepajėgus

susidoroti su tais blogio srautais. Ir visa tai išsiveržia galingomis stichijomis – cunamiais, potvyniais, uraganais...

7. Ir visgi kaip vanduo išsivalo? Daugiausia garuodamas į atmosferą ir paskui virsdamas krituliais. Arba užšaldamas. Tirpsmo vanduo, tyrėjų teigimu, būna tyrut tyrutėlis. Puikios kokybės išgryninto vandens galima pasiruošti gana paprastai. Reikia į dubenį pripilti paprasčiausio vandens ir jį užšaldyti. Svarbiausia, kad vanduo šaltų pamažu. Pirmiausia, užšąla sunkusis vanduo. Atitirpinant pirmiausiai atitirpsta sunkusis vanduo. Taigi paviršinį sluoksnį reikėtų nupilti. Tada peiliu išskobti dubens viduryje esantį matinį⁵ ledą ir mesti jį į kriauklę. Kraštuose liks tarsi žiedas – tai geras, išvalytas vanduo. Tokį atitirpusį vandenį geriausiai gerti gryną, maždaug 10 laipsnių temperatūros. Tada jis yra pačios puikiausios struktūros, kuri atitinka žmogaus kraujo struktūrą.

Vanduo teikia visa, ko mums reikia: ir grožio, ir jaunystės, ir sveikatos, ir energijos. Reikia jį išmokti tinkamai vartoti.

Pagal spaudą

¹ Saitas – ryšys.

² Unikalus – vienintelis, nepakartojamas.

³ Evoliucija – raida, kaip keitėsi.

⁴ Skeptikas – viskuo abejojantis.

⁵ Matinis – neskaidrus, neblizgus.

Klausimai ir atsakymai

1. Apie ką pasakojama šiame tekste? (1 dalis)

_____ (1 taškas)

2. Ką galima sužinoti ištyrinėjus vandenį? (2 dalis)

_____ (1 taškas)

3. Ką atskleidžia filmas „Didžioji vandens paslaptis“? (2 dalis)

A. _____

B. _____

C. _____ (3 taškai)

4. Kiek procentų vandens yra žmogaus organuose? (3 dalis)

Kraujyje _____

Smegenyse _____ (1 taškas)

5. Jeigu neliktų vandens, kas nutiktų pasaulyje po dviejų savaičių? Atsakymą pagrįskite citata. (3 dalis)

_____ (2 taškai)

	Čia rašo vertintojai		
	I	II	III
1.	—	—	—
2.	—	—	—
3.	—	—	—
4.	—	—	—
5.	—	—	—

6. Neabejotinai vanduo yra svarbiausias elementas, būtinas gyvybei palaikyti. Kurie iš teiginių yra teisingi, o kurie klaidingi? Atsakymą žymėkite X. (3 dalis)

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

<i>Teiginiai</i>	<i>Teisingas</i>	<i>Neteisingas</i>
A. Daugiau negu pusę žmogaus organizmo sudaro vanduo.		
B. Ląstelėse dažnai nepakanka vandens.		
C. Žmogus miršta, kai organizmas praranda 1 procentą vandens.		
D. Vandeni reikia gerbti, nes jis teikia gyvybę.		
E. Be vandens didžioji dalis gyvybės žūtų maždaug per savaitę.		
F. Lietuvoje labai trūksta gėlo geriamojo vandens.		

(3 taškai)

7. Paašškinkite, kaip suprantate teiginį „Mūsų požemiuose teka vertingiausias pasaulyje turtas, brangesnis net už naftą ar auksą“. (4 dalis)

(1 taškas)

8. Kuo vanduo teršiamas? (5 dalis)

A. _____

B. _____

(2 taškai)

9. Apie ką pasakojama teksto 7 dalyje?

(1 taškas)

10. Kokią naudą vanduo teikia žmogui? (7 dalis)

(1 taškas)

11. Raskite tekste sinonimus šiems žodžiams:

- A. Jausmus – _____ (2 dalis)
- B. Trūkumas – _____ (3 dalis)
- C. Didžiuliais – _____ (6 dalis)
- D. Sudėties – _____ (7 dalis)

(2 taškai)

<i>Čia rašo vertintojai</i>		
<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>

12. Kuriam funkciniam stiliui priskirtumėte šį tekstą? Pasirinkite ir pažymėkite teisingą atsakymo variantą. Paaiškinkite, kodėl taip manote.

- A. Meniniam
- B. Publicistiniam
- C. Moksliniam

Čia rašo vertintojai
I II III

(2 taškai)

13. Skaitydami tekstą surašykite teiginius iš eilės.
Atsakydami įrašykite teiginių raides **ATSAKYMŲ LENTELĖJE**.
Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

TEIGINIAI

- A. Vandens paprastume slypi jo nepaprastumas.
- B. Vanduo saugo visą evoliucijos istoriją.
- C. Vanduo išgaruoja, tampa lietumi – taip išsivalo.
- D. Vanduo reaguoja į žmogaus jausmus: geromis mintimis jį galima paversti nuostabiu gėrimu, blogomis – nuodais.
- E. Vanduo – būtinas gyvybei palaikyti. Dingtų vanduo, neliktų nei gyvūnų, nei augalų.
- F. Jeigu vanduo dingtų, tada suprastume, koks jis yra svarbus.
- G. Geriamo vandens pasaulyje yra tik keletas procentų.
- H. Tyro vandens galima pasigaminti namuose – jį reikia užšaldyti, atitirpusį jau galima gerti.
- I. Žmonių daromą blogį vanduo sugeria, todėl kyla stichinių nelaimių (potvynių, cunamiai).
- K. Senų senovėje vanduo buvo labai gerbiamas.

ATSAKYMŲ LENTELĖ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(5 taškai)

Taškų suma (maks. 25)	25			
Taškų už rašytinio teksto suvokimo testą	$25 \times 2 = 50$			
GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	50			

III. RAŠYTINIO TEKSTO KŪRIMAS (Trukmė – 130 min.)

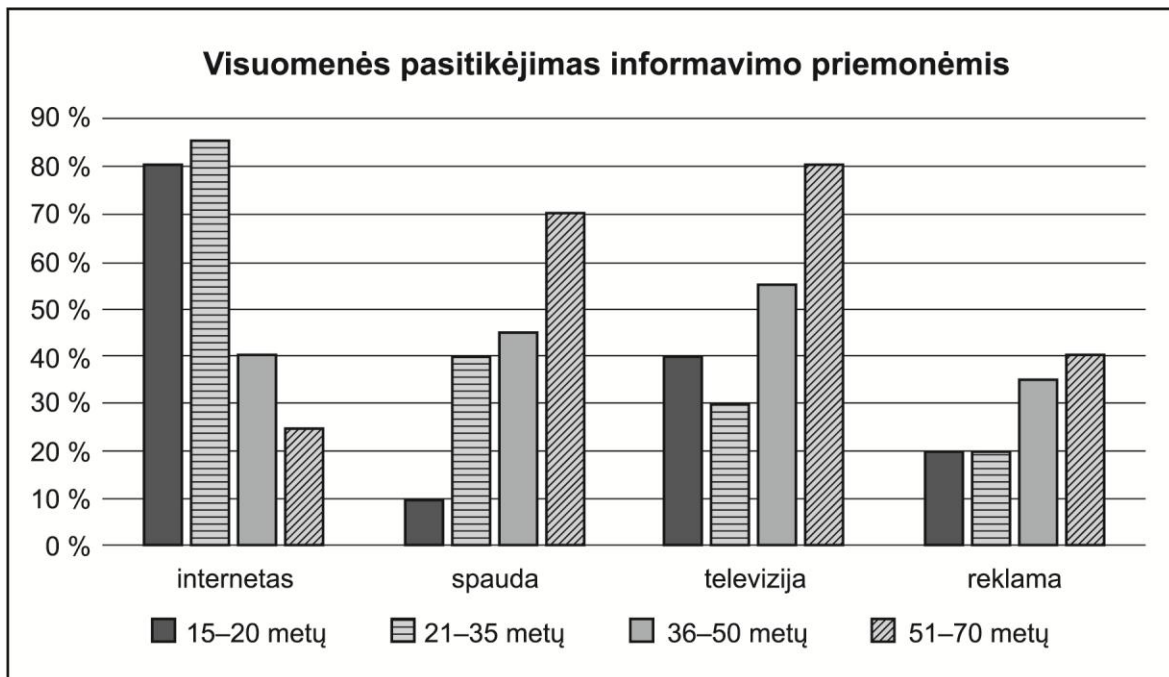
Pasirinkite vieną iš dviejų (A arba B) užduočių ir parašykite 250–300 žodžių tekstą. (50 taškų)

A užduotis. Parašykite 250–300 žodžių straipsnį mokyklos sienlaikraščiu tema

Visuomenės pasitikėjimas šiuolaikinėmis informavimo priemonėmis

Straipsnyje:

- aptarkite, kuriomis informavimo priemonėmis naudojasi šiandieninė visuomenė;
- remdamiesi pateikta diagrama, aptarkite, kuo skiriasi pasitikėjimas informavimo priemonėmis pagal amžiaus grupes;
- išsakykite savo požiūrį, apie tai, kur galima gauti patikimiausios informacijos, argumentuokite, kodėl taip manote.

Pastabos

1. Straipsnio pasirašyti nereikia.
2. Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.
3. Neliniuotos juodraščio eilutės skirtos rašiniui planuoti.

B uždutis. Parašykite 250–300 žodžių straipsnį mokyklos sienlaikraščiu tema

Jei tolerancija yra abejingumas, tai mūsų visuomenė – tolerantiška

Straipsnyje:

- aptarkite tolerancijos svarbą šiandieninėje visuomenėje;
- remdamiesi įvestimi, aptarkite skirtingas nuomones apie toleranciją visuomenėje;
- išsakykite savo požiūrį, apie tai, ar tolerancija kartais netampa abejingumu, argumentuokite, kodėl taip manote.

1. Kartais tarp tolerancijos ir abejingumo dedamas lygybės ženklas. Tame yra tiesos, juk abejingumas – lengviausia tolerancijos forma. Būti abejingam – tai būti tolerantiškam nieko nedarant.

Donatas

2. Tolerancija irgi turi ribas – negalima nekreipti dėmesio į patyčias, piktnaudžiavimą, žalingus įpročius ir panašius dalykus. Tačiau dažnai blogis toleruojamas. Kiekvienas sąmoningas pilietis turi išdrįsti kovoti su nedoru elgesiu.

Monika

3. Manychiau, mūsų visuomenei iki tolerancijos labai toli. Nesugebam gerbti vieni kitų, o ypač tuomet jei žmogus kitoks negu dauguma. Aš stengiuosi toleruoti aplinkinius, bet tai nereiškia, kad jie man patinka. Kai kurių žmonių mintys, požiūris, gyvenimo būdas man nepriimtinas, bet nieko čia nepakeisi.

Marta

Pastabos

1. *Straipsnio pasirašyti nereikia.*
2. *Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.*
3. *Neliniuotos juodraščio eilutės skirtos rašiniui planuoti.*

Juodraštis

Čia galite planuoti rašinį.

	Čia rašo vertintojai		
	I	II	III

Žodžių skaičius _____

RAŠYTINIO TEKSTO KŪRIMO TESTO VERTINIMAS

Kriterijus	Maks. taškų skaičius	VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI		
		I	II	III
TURINYS	5			
STRUKTŪRA	5			
STILIUS IR ŽODYNAS	5			
GRAMATIKA	5			
RAŠYBA IR SKYRYBA	5			
Taškai	25			

Taškų sandauga	25 × 2 = 50			
----------------	--------------------	--	--	--

Taškai, atimami už nepakankamą žodžių skaičių	-1 / -2 / -3 / -4 / -5			
---	------------------------	--	--	--

GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	50			
----------------------------	-----------	--	--	--